



Romskt samråd, utvärdering av försöksperiod

Förslag till beslut

1. Utvärderingen av försöksperioden för romskt samråd 2016-2018 noteras.

Ärende

Sedan 1999 har olika former av samråd förekommit mellan Linköpings kommun och romska företrädare. Under åren 2012-2015 var Linköpings kommun, tillsammans med fyra andra kommuner i Sverige, utsedd till pilotkommun för romsk inkludering. Under 2015 beslutades att kommunen skulle delta i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) projekt för att skapa systematiska och kvalitativa samråd för romsk inkludering. Den 30 augusti 2016 § 293 beslutade kommunfullmäktige att en utarbetad modell för romskt samråd skulle provas under en försöksperiod mellan åren 2016-2018.

Under försöksperioden har följeforskare från Linköpings universitet följt och utvärderat arbetet. Försöksperioden har även utvärderats i separat utvärdering med representanter för den romskt minoriteten samt från berörda förvaltningar.

Enligt följeforskarnas slutrapport (se bilaga) utgör samrådet i Linköping delar av den mobilisering för romsk inkludering de upplevt på senare år i Sverige. I rapporten beskrivs det romska samrådet i Linköpings kommun som en betydande lokal kraft i det arbetet. Vidare lyfter följeforskarna fram slutsatser och förslag på fortsatt arbete kring bland annat representativitet, innehåll och mål för kommande romska samråd.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utvärderingen av försöksperioden för romskt samråd 2016-2018 noteras samt att erfarenheter från försöksperioden omhändertas inom ramen för kommundirektörens uppdrag (KS 2018-42) gällande utarbetande av mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet. I uppdraget ingår bland annat att föreslå former för samråd med minoriteter i enlighet med den förstärkta nationella minoritetslagstiftningen.

Under försöksperioden har även en handlingsplan för romsk inkludering antagits av kommunstyrelsen den 17 april 2018 § 183. Handlingsplanen anger

att samråd och beredningsmöten mellan romska representanter och Linköpings kommun ska genomföras. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunen avvaktar med samråd där förtroendevalda deltar, till dess de långsiktiga formerna för samråden är klarlagda. Det senare omfattas av ovan nämnda uppdrag.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Romskt samråd, utvärdering av försöksperiod, 2019-05-20

Bilaga - Följeforskarnas slutrapport

Bakgrund

Samråd mellan Linköpings kommun och romska företrädare har skett i olika former sedan 1999. Mellan åren 2012-2015 blev Linköpings kommun tillsammans med fyra andra svenska kommuner utsedd till pilotkommun för romsk inkludering. Pilotverksamheten var en del av regeringens nationella strategi för romsk inkludering.

Under hösten 2015 togs ett politiskt beslut att kommunen skulle delta i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) projekt för att skapa systematiska och kvalitativa samråd för romsk inkludering. Med stöd av SKL utarbetade en arbetsgrupp, bestående av kommunalråd och romska representanter, ett förslag för hur romernas inflytande skulle tillvaratas i Linköpings kommun.

Den 30 augusti 2016 § 293 beslutade kommunfullmäktige att den utarbetade modellen för romskt samråd skulle provas under en försöksperiod under åren 2016-2018.

Under försöksperioden har följeforskare från Linköpings universitet följt och utvärderat arbetet. Försöksperioden har även utvärderats av Linköpings kommun genom representanter för den romskt minoriteten samt från berörda förvaltningar.

Nedan sammanfattas följeforskarnas slutsatser och råd för kommande arbete med romskt samråd samt Linköpings kommuns erfarenheter av detsamma.

Följeforskarnas slutsatser och medskick

I följeforskarnas rapport *Romskt samråd i Linköping – Delaktighet i praktiken* betonar forskarna att samrådet är en del av den mobilisering för romsk inkludering som upplevs under senare år i Sverige.

Följande slutsatser och medskick sammanfattas i rapporten:

- *Representativitet:* Det finns en utmaning i att inte alla röster blir hörda på samrådet. Unga, äldre och kvinnor behöver bli mer konkret företrädna.
- *Former:* Samrådet sker på dagtid och i stadshuset. För ökad tillgänglighet skulle samrådet med fördel kunna ske på andra tider och i andra lokaler i medborgarnas närmiljö.
- *Innehåll:* Frågor och ärenden som diskuteras behöver vara relevanta för den romska minoriteten.
- *Delaktiggörande åtgärder:* Tydliga regler för turtagning och talutrymme är viktigt under samråden så att deltagare som har svårare att ta ordet uppmuntras.

- *Långsiktiga mål:* Samrådet bör fortsättningsvis arbeta strategiskt och långsiktigt.
- *Synliggörande:* Samrådet behöver synas ute i samhället och arbetet med inkludering behöver spridas.

Utvärdering från förtroendevalda, förvaltningar samt romska deltagare

De romer som deltagit i samråd har generellt varit nöjda med arbetet som gjorts kring samråden. Faktorer som ökad förståelse för hur samhället fungerar, att bjudas in och uppleva en känsla av sammanhang, att lära av varandra för att minska fördomar och bidra till ökad delaktighet har nämnts som resultat från samråden.

Deltagarna påtalar även att fortsatt utveckling av det romska samrådet är önskvärt samt att detsamma med fördel skulle kunna erbjudas till de övriga fyra nationella minoritetsgrupperna.

Utvärderingen bland de förtroendevalda som deltagit i samråden samt tjänstepersoner från förvaltningarna visar på olika åsikter, bland annat en förhoppning om effektivisering i samråden men också fördelar med långsiktighet.

Förslag till fortsatt arbete

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utvärderingen av försöksperioden noteras samt att erfarenheter från försöksperioden omhändertas inom ramen för kommundirektörens uppdrag (KS 2018-42) gällande mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet. Inom ramen för det uppdraget ingår att föreslå former för samråd med minoriteter, i linje med den förstärkta nationella minoritetslagen.

Under försöksperioden antogs en handlingsplan för romsk inkludering av kommunstyrelsen den 17 april 2018 § 183. Inom ramen för handlingsplanen anges att samråd och beredningsmöten ska genomföras mellan romska representanter och kommunen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunen avvaktar med samråd där förtroendevalda deltar, till dess de långsiktiga formerna för samråden är klarlagda. Det senare omfattas av ovan nämnda uppdrag.

Kommunala mål

Arbetet med romskt samråd och inkludering kopplar till flera av kommunfullmäktiges övergripande mål. Tydligast är kopplingen till mål nummer 6. *Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv.*

Jämställdhet

Jämställdhet har diskuterats inom ramen för samråden och lyfts också fram i följeforskarnas slutsatser kring representativitet. För kommande arbete kring samråd behöver jämställdhetsaspekter särskilt beaktas.

Samråd

Samråd har skett kontinuerligt under arbetets gång. Dels via följeforskarnas arbete, dels genom enskild utvärdering och workshop där romer, förtroendevalda och tjänstepersoner deltog.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-förhandling eller information är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikael Borin

Beslutet skickas till:
Hållbarhetschef, Linda Malmén